

МЕСТОНАМИРАНЕ НА РАБОТНОТО МЯСТО/УЧЕБНОТО ЗАВЕДЕНИЕ НА ЗАЕТИТЕ И УЧАЩИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЕРНИК КЪМ 7 СЕПТЕМВРИ 2021 ГОДИНА

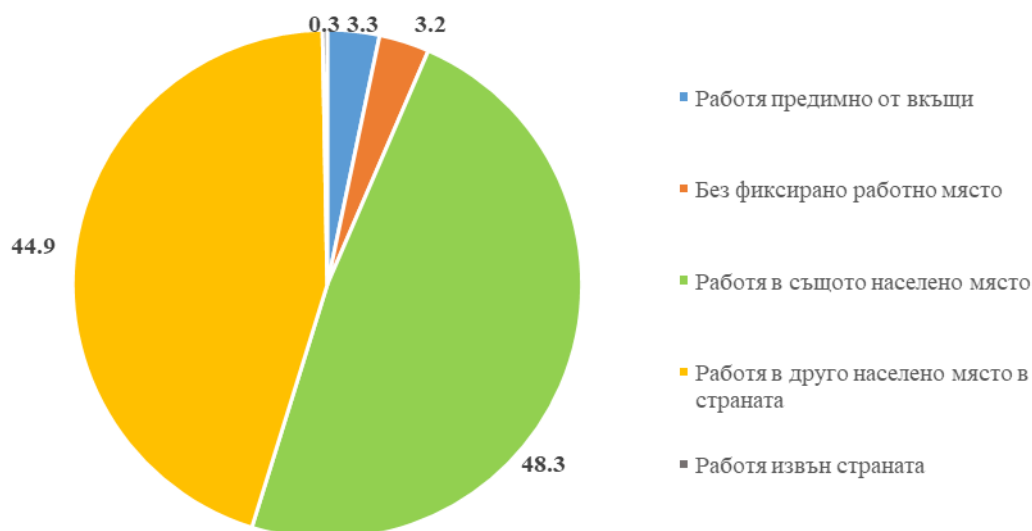
Окончателни данни

Явлението всекидневна трудова миграция е тясно свързано с икономическото състояние на населените места, тяхното местонамиране и инфраструктура, както и с наличието и характеристиките на работната сила в тях. Значението на този процес за обществото е голямо, тъй като участието във всекидневните пътувания, за разлика от постоянното преселване, не води до обезлюдяване на населени места или до нарушаване на възрастовата структура на населението. Всекидневната миграция е наблюдавана изчерпателно за първи път при преброяването през 1975 година. При преброяването през 2021 г. се наблюдава не само ежедневната трудова миграция, а като цяло местонамирането на работното място, вкл. за лицата, които работят предимно от вкъщи, както и за тези без фиксирано работно място.

Местонамиране на работното място на заетите на възраст 15 и повече навършени години

В област Перник към 7 септември 2021 г. 1 547 лица, или 3.3% от отговорилите на въпроса са посочили, че работят предимно от вкъщи. Без фиксирано работно място са 1 527 лица, или 3.2%. Абсолютният брой и относителният дял на лицата, които работят в същото населено място, в което живеят - 22 723 (48.3%) са близки по стойности с тези на лицата, които пътуват до населеното място, в което работят - 21 129 (44.9%). Заетите, които пътуват извън страната, са 129, или 0.3%.

Фиг. 1. Разпределение на заетите лица в област Перник според местонамирането на работното им място към 7 септември 2021 година¹

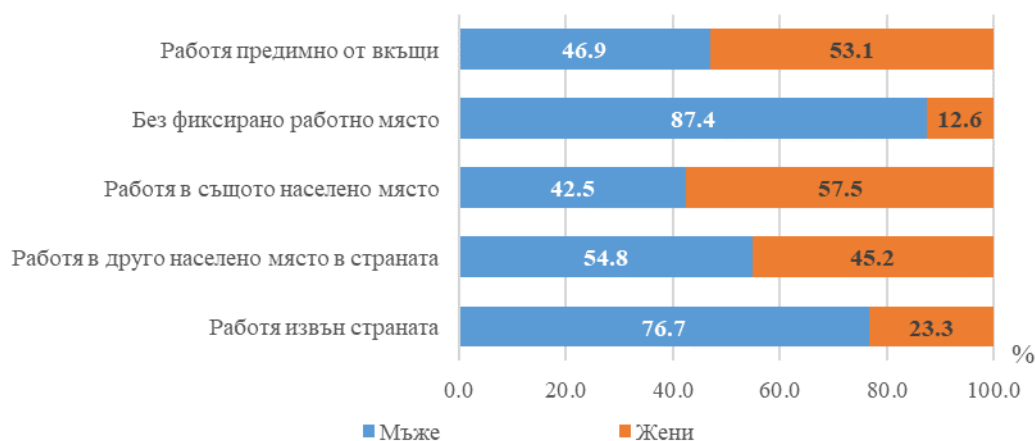

Мъжете преобладават в групите на лицата, работещи без фиксирано работно място, на работещите в друго населено място и на тези, които работят извън страната. Най-висок е дялът им при лицата, които

¹ При изчисляването на относителните дялове на съответните категории не са включени лицата, добавени от административни източници, за които липсва информация в използваните при преброяването регистри.

работят без фиксирано работно място - 87.4%. Жените преобладават в групите на работещите в същото населено място (57.5%) и на работещите предимно от вкъщи (53.1%).

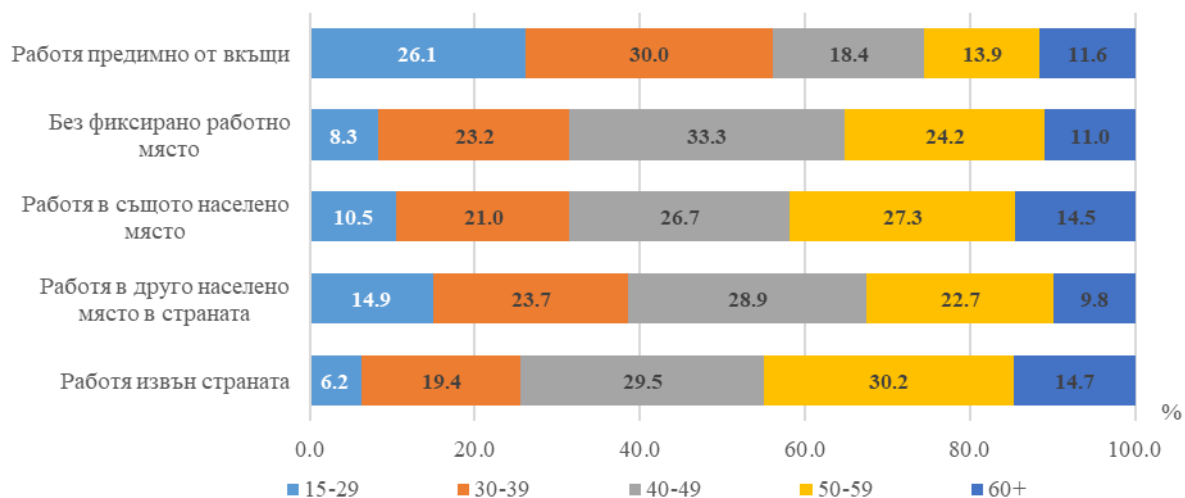
Фиг. 2. Разпределение на зетите лица в област Перник според местонамирането на работното им място по пол към 7 септември 2021 година

Най-висок е дялът на младите (15 - 29 навършени години) сред лицата, работещи предимно от вкъщи - 26.1%, следвани от лицата, пътуващи в друго населено място - 14.9%. Най-нисък е този дял при работещите извън страната - 6.2% от посочилите този отговор.

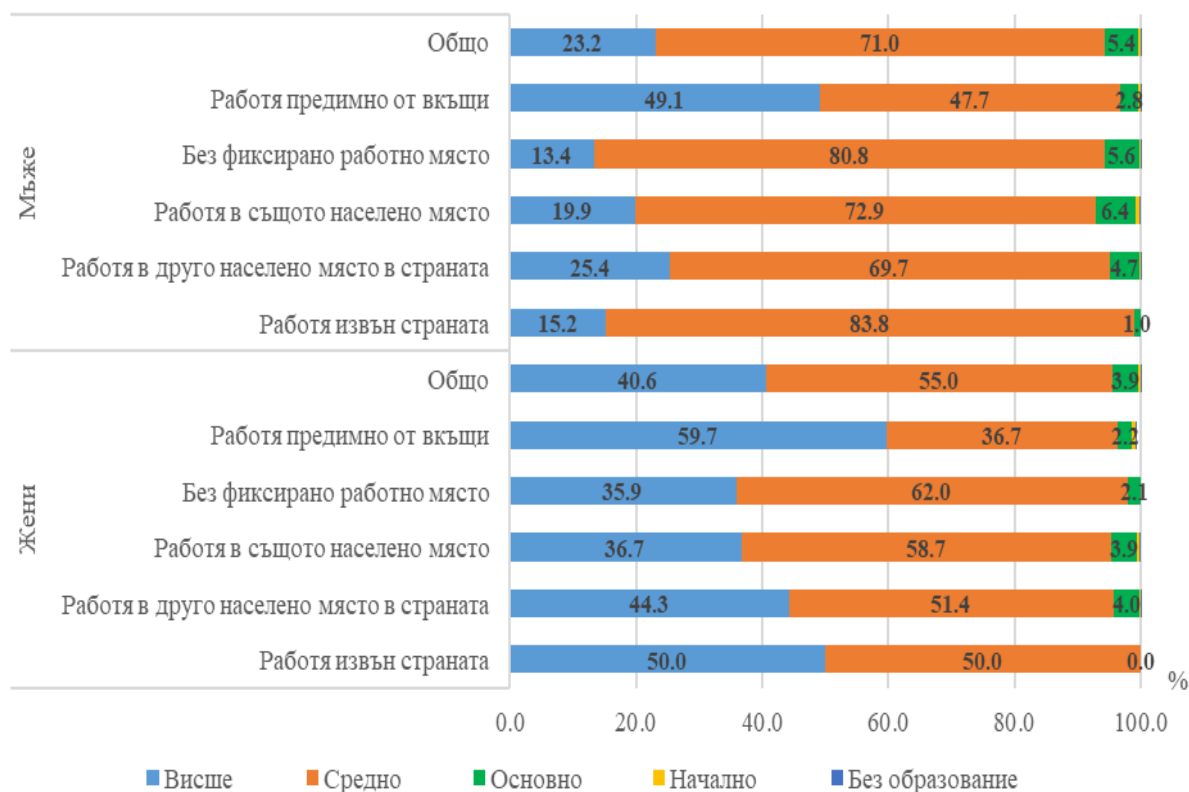
Сред работещите предимно от вкъщи най-висок е дялът на лицата на възраст 30 - 39 навършени години - 30.0%. При лицата, работещи без фиксирано работно място, преобладават тези на възраст 40 - 49 навършени години - 33.3%.

Фиг. 3. Разпределение на зетите лица в област Перник според местонамирането на работното им място по възраст към 7 септември 2021 година

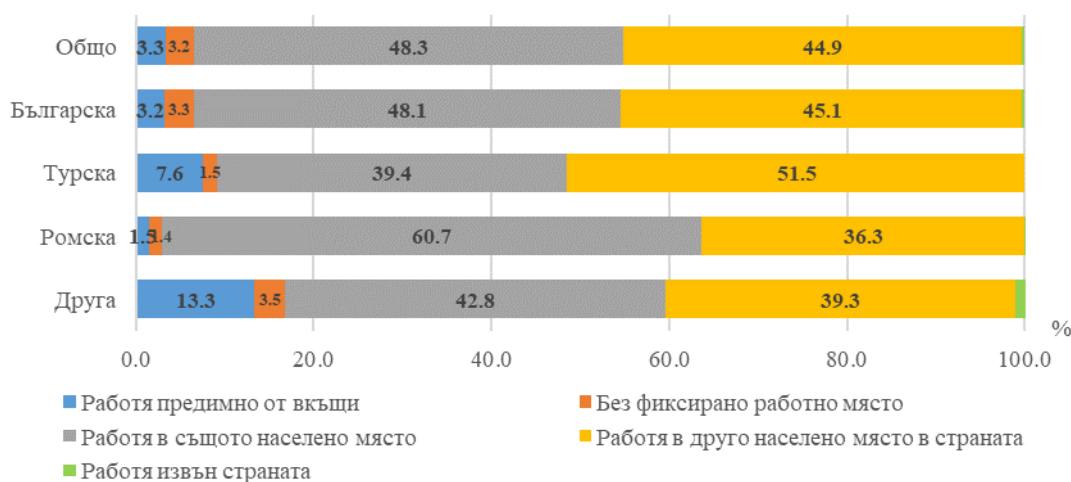
Разпределението на заетите лица по степен на завършено образование и местонамиране на работното им място към 7 септември 2021 г. показва, че най-висок е дялът на лицата с висше образование сред тези, които работят предимно от вкъщи - съответно 49.1% от мъжете и 59.7% от жените, посочили този отговор. Най-нисък е този дял при заетите мъже с висше образование без фиксирано работно място (13.4%) и мъжете, които работят извън страната (15.2%). Най-висок е дялът на мъжете с основно образование, които работят в същото населено място (6.4%), а сред жените на тези, които пътуват до друго населено място, за да работят - 4.0%.

Фиг. 4. Разпределение на заетите лица в област Перник според местонамирането на работното им място по степен на завършено образование и пол към 7 септември 2021 година

Сред заетите, определили своята етническа група, най-висок е дялът на работещите от вкъщи при лицата, посочили „друга“ етническа група - 13.3%, а най-нисък - при самоопределилите се към ромската етническа група (1.5%). Най-често пътуват до друго населено място, за да работят, лицата от турската и българската етническа група - съответно 51.5 и 45.1% от самоопределилите се към тези етноси.

Фиг. 5. Разпределение на заетите лица в област Перник според местонамирането на работното им място по етническа принадлежност към 7 септември 2021 година

Над една четвърт (28.1%) от заетите в икономическа дейност „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ и 12.7% от заетите в икономическа дейност „Професионални дейности и научни изследвания“ са работили предимно от вкъщи към 7 септември 2021 година.

Най-висок е дялът на лицата без фиксирано работно място, заети в икономически дейности „Транспорт, складиране и пощи“ - 15.7%, и „Строителство“ - 8.2% от заетите в тези дейности.

Най-уседнали са лицата, заети в икономически дейности „Добивна промишленост“ и „Селско, горско и рибно стопанство“, сред които тези, които живеят и работят в едно и също населено място, са съответно 68.8 и 67.4%.

Пътуват в друго населено място, за да работят 58.7% от лицата, заети в икономическа дейност „Строителство“.

Фиг. 6. Разпределение на заетите лица в област Перник според местонамирането на работното им място по икономическа дейност към 7 септември 2021 година

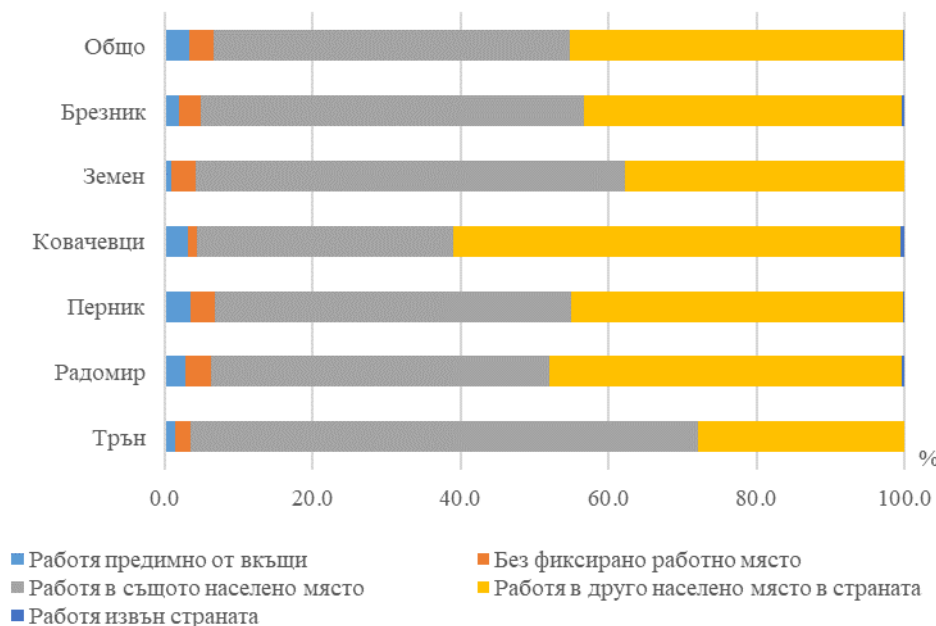

Към 7 септември 2021 г. най-висок е дялът на лицата, работещи предимно от вкъщи, в общините Перник - 3.5% и Ковачевци - 3.1% от заетите в съответната община.

Дялът на заетите без фиксирано работно място е най-голям в община Радомир - 3.5%, а най-малък в община Ковачевци 1.2%.

Най-нисък е относителният дял на заетите лица, които пътуват в друго населено място, за да работят, в община Трън - 27.9%, а най-висок в община Ковачевци - 60.4%.

Фиг. 7. Разпределение на заетите лица в област Перник според местонамирането на работното им място и общината им по местоживеење към 7 септември 2021 година

Трудова миграция на заетите лица на възраст 15 и повече навършени години

Към 7 септември 2021 г. 21 129 лица от областта пътуват всекидневно или по-рядко от населеното място, в което живеят, до населеното място, в което работят. Всекидневните трудови мигранти представляват 44.9% от всички заети лица на възраст 15 и повече навършени години. По показателя трудова миграция област Перник се нарежда на второ място в страната след област София (45.3%). 15 389 души, или 72.8% от трудовите мигранти живеят в градовете, а в селата - 5 740, или 27.2%, като преобладават мъжете - 54.8%, в сравнение с жените - 45.2% от всички трудови мигранти.

Разпределението на трудовите мигранти според честотата на пътуване показва, че преобладават лицата, които пътуват пет и повече пъти в седмицата - 17 468., или 82.7%. Следват пътуващите от 2 до 4 пъти

в седмицата - 3 241 (15.3%), по-рядко от веднъж в седмицата - 256 (1.2%), и пътуващите веднъж в седмицата - 164, или 0.8% от всички трудови мигранти.

Най-използваният вид транспорт сред трудовите мигранти е „лек автомобил, ван (личен/служебен)“. По този начин се придвижват до работното си място над три четвърти (76.3%) от трудовите мигранти. На второ място се нареждат пътуващите с автобус (вкл. маршрутно такси) - 23.0%.

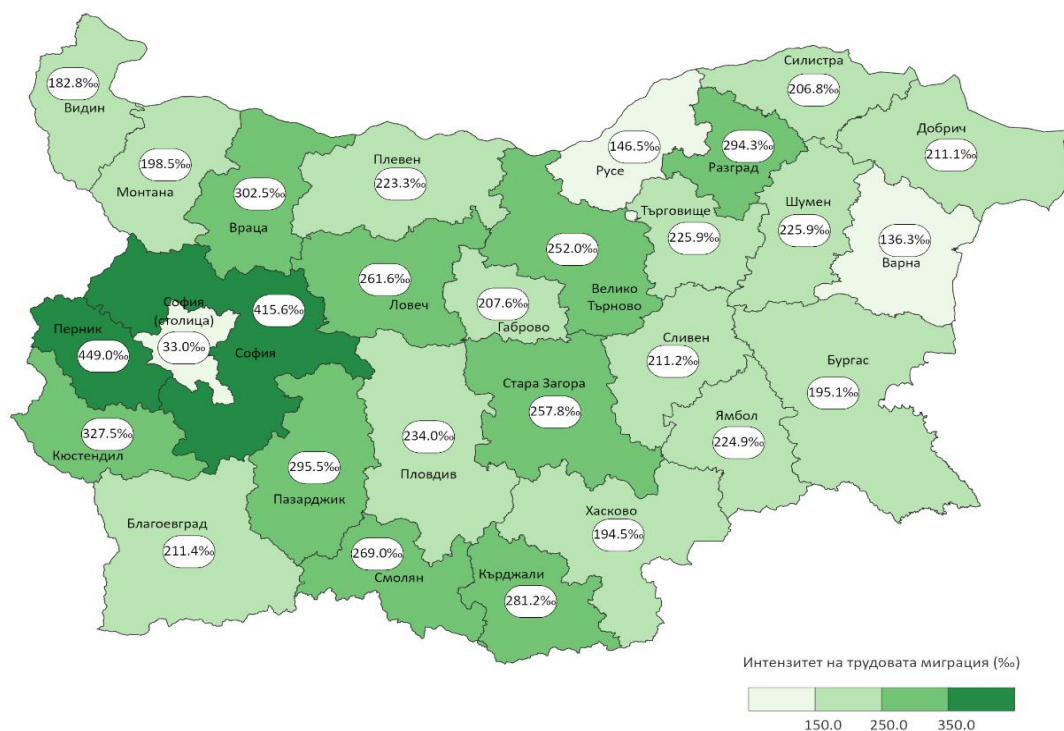
Трудова миграция между областите

Към 7 септември 2021 г. 4 817 души, или 22.8% от всички трудови мигранти в област Перник пътуват до населени места на територията на областта. Преобладаващата част от тях (86.7%) работят в градовете, а останалите 13.3% - в селата на областта.

Пътуващите до населени места извън границите на област Перник са 16 312, или 77.2% от трудовите мигранти, като от тях 99.0% пътуват към градовете, а 1.0% - към селата на други области. Област Перник е с най-висок относителен дял в страната на трудовите мигранти, пътуващи извън границите на областта, което може да се обясни с близостта ѝ до столицата.

Заетото население в област Перник е с най-висок интензитет на трудовите пътувания¹ в страната - 449.0‰, или всяко второ заето лице в областта пътува от населеното място, в което живее, до населеното място, в което работи.

Фиг. 8. Интензитет на трудовата миграция по области към 7 септември 2021 година

¹ Трудови мигранти на 1 000 заети лица.

Миграционното салдо е резултат от съпоставянето на двата срещуположни потока на всекидневно напускащите областта и пристигащите в нея с цел работа. Различният размер на тези потоци формира положително или отрицателно миграционно салдо на заетите лица в съответната област.

Област Перник е с отрицателен баланс при движението на трудовите ресурси. Ежедневно броят на заетите лица в областта намалява с 15 024 души. С по-голямо отрицателно миграционно салдо в страната е само област София (15 124 души).

Местонамиране на учебното заведение на учащите лица

Към 7 септември 2021 г. в област Перник 261 лица, или 2.0% от отговорилите на въпроса, са посочили, че учат предимно от вкъщи. Най-висок е абсолютният брой и относителният дял на лицата, които учат в същото населено място, в което живеят - 9 771 (74.0%). Пътуват до населеното място, в което учат, 3 139 лица, или 23.8%. Учащите, които пътуват извън страната, са 33, или 0.2%.

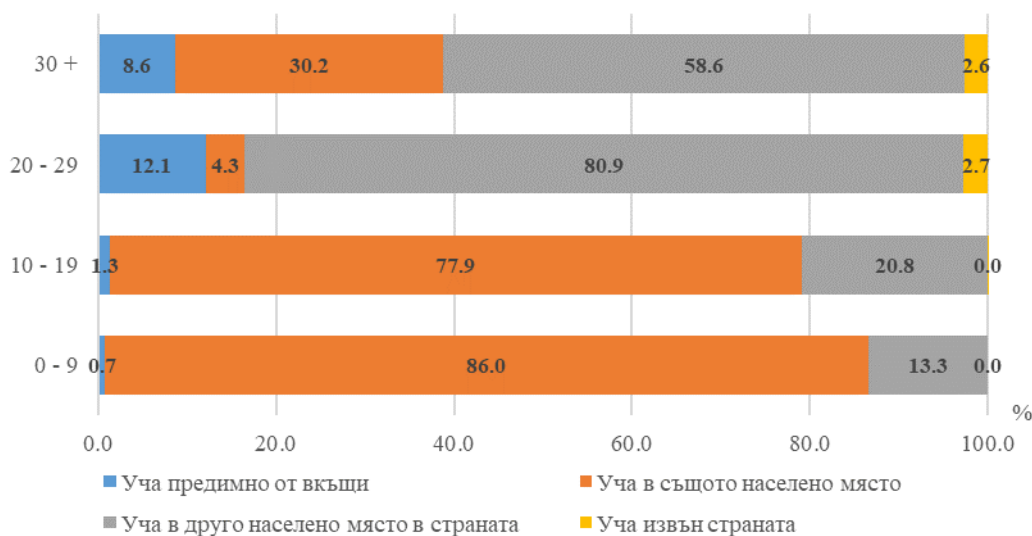
Фиг. 9. Разпределение на учащите в област Перник според местонамирането на учебното заведение към 7 септември 2021 година

Сред най-малките учащи на възраст до 9 навършени години преобладават децата, които живеят и учат в едно и също населено място - 86.0%. Пътуват, за да учат, 13.3%, а предимно вкъщи учат 0.7% от децата в тази възрастова група.

Фиг. 13. Разпределение на учащите лица в област Перник според местонамирането на учебното заведение по възраст към 7 септември 2021 година

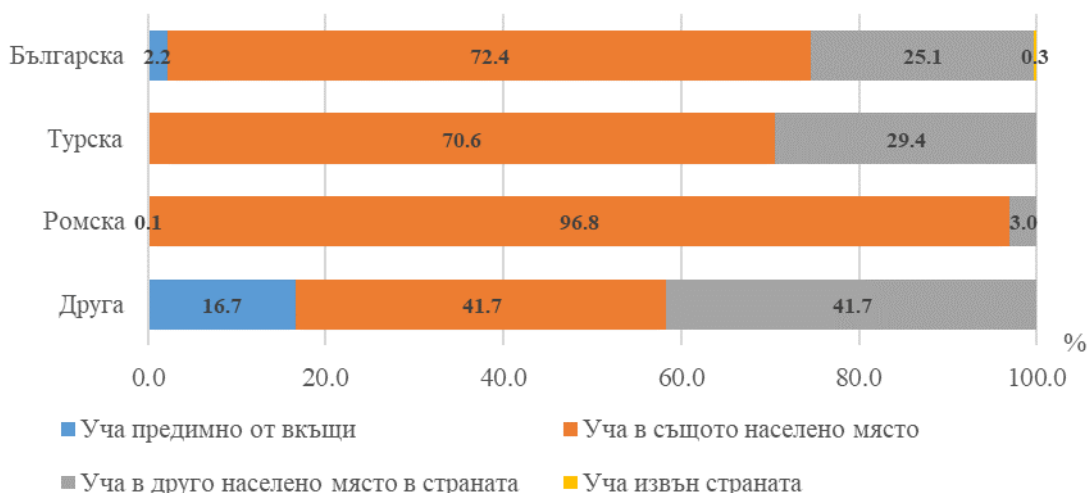

Делът на пътуващите, за да учат, се увеличава с нарастването на възрастта. При децата от 10 до 19 навършени години е 20.8%, а при учащите на възраст 20 - 29 навършени години достига 80.9%.

Най-висок е делът на учещите предимно от вкъщи при лицата във възрастовите групи 20 - 29 и 30 и повече навършени години - съответно 12.1 и 8.6%.

Разпределението по етническа принадлежност показва, че самоопределилите се към друга етническа група по-често пътуват от населеното място, в което живеят, до други населени места, за да учат - 41.7%. Най-нисък е този дял при самоопределилите се към ромската етническа група - 3.0%.

Фиг. 14. Разпределение на учащите в област Перник по местонамиране на учебното заведение и етническа принадлежност към 7 септември 2021 година

Мобилност на учащите лица

Към 7 септември 2021 г. 3 139 лица пътуват ежедневно или по-рядко от населеното място в което живеят, в друго населено място, в което учат. Мобилните учащи представляват 23.8% от всички учащи лица. В градовете живеят 1 674 души, или 53.3%, а в селата - 1 465, или 46.7% от учащите мигранти.

Интензитетът¹ на пътуване при живеещите в градовете е 149.1‰ при 741.0‰ за живеещите в селата.

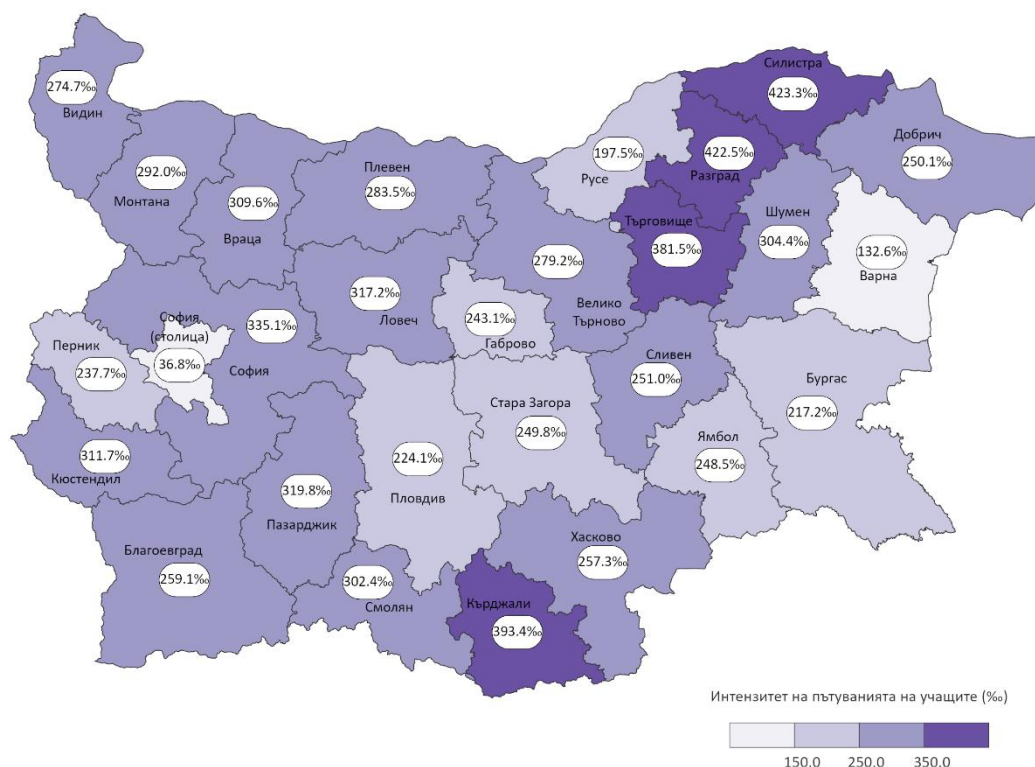
Най-използваният вид транспорт сред мобилните учащи в област Перник е „Автобус (вкл. маршрутно такси)“. По този начин се придвижват до учебното заведение 1 589 души. На второ място се нареждат пътуващите с „Лек автомобил, ван (личен/служебен)“ 1 381.

Миграция на учащите между областите

Към 7 септември 2021 г. в област Перник 1 331 души, или 42.4% от всички мобилни учащи пътуват до населени места на територията на областта. Преобладаващата част от тях (92.2%) учат в градовете, а останалите 7.8% - в селата на областта.

Пътуващите до населени места извън границите на област Перник са 1 808, или 57.6%, от тях 99.1% пътуват към градовете, а 0.9% - към селата на други области. Относителният дял на учащите, които пътуват извън границите на област Перник е най-висок в страната, което може да се обясни с близостта до столицата.

Фиг. 15. Интензитет на пътуванията на учащите лица към 7 септември 2021 година

¹ Пътуващи учащи на 1 000 учащи.

Таблица 1. Местонамиране на работното място на заетите лица в област Перник по общини към 7 септември 2021 година

Община	Заети	Местонамиране на работното място					
		работа предимно от външи	без фиксирано работно място	работа в същото населено място	работа в друго населено място в страната	работа извън страната	непоказано
Общо	47 062	1 547	1 527	22 723	21 129	129	7
Брезник	1 963	37	58	1 016	846	6	-
Земен	594	5	20	344	225	-	-
Ковачевци	326	10	4	113	197	2	-
Перник	36 779	1 303	1 197	17 673	16 498	101	7
Радомир	6 578	180	231	3 013	3 134	20	-
Трън	822	12	17	564	229	-	-

Таблица 2. Трудови мигранти в област Перник според направлението на миграцията по общини към 7 септември 2021 година

Общини	Заети	Лица, които отиват на работа в друго населено място				
		общо	работят в същата област		работят в други области	
			в градовете	в селата	в градовете	в селата
Общо	47 062	21 129	4177	640	16148	164
Брезник	1 963	846	348	51	444	3
Земен	594	225	91	17	106	11
Ковачевци	326	197	66	54	77	-
Перник	36 779	16 498	2 536	301	13 532	129
Радомир	6 578	3 134	1 040	197	1877	20
Трън	822	229	96	20	112	1

Таблица 3. Местонамиране на учебното заведение на учащите в област Перник по общини към 7 септември 2021 година

Общини	Учащи	Местонамиране на учебното заведение			
		лица, които учат предимно от вкъщи	лица, които живеят и учат в едно и също населено място	лица, които учат в друго населено място	лица, които учат в чужбина
Общо	13 204	261	9 771	3 139	33
Брезник	525	11	354	160	-
Земен	124	1	76	47	-
Ковачевци	85	5	13	67	-
Перник	10 398	211	7 837	2 318	32
Радомир	1 721	32	1 199	490	-
Трън	351	1	292	57	1

Таблица 4. Мобилни учащи в област Перник според направлението на миграцията по общини към 7 септември 2021 година

Общини	Учащи	Лица, които отиват да учат в друго населено място				
		общо	учат в същата област		учат в други области	
			в градовете	в селата	в градовете	в селата
Общо	13 204	3 139	1227	104	1792	16
Брезник	525	160	81	14	64	1
Земен	124	47	29	-	14	4
Ковачевци	85	67	39	13	15	-
Перник	10 398	2 318	805	51	1 456	6
Радомир	1 721	490	242	26	217	5
Трън	351	57	31	-	26	-